

De jonge hutbewoonster : eene ware geschiedenis.

<https://hdl.handle.net/1874/355330>

gll.

6

DE

JONGE HUTBEWOONSTER.

EENE WARE GESCHIEDENIS.

NAAR HET ENGELSCHE.

Hij zal Zijne kudde weiden gelijk een Herder;
 Hij zal de lammerkens in Zijne armen vergaderen,
 en in Zijnen schoot dragen; de zogende zal Hij zachtkens leiden.

JEZ. XI. 11.

Wanneer een ernstig Christen zijne aandacht vestigt op den toestand der woestijn door welke hij reist, dan moet hij menigmaal zuchten over de zonden en ellenden zijner medestervelingen. Het vernieuwde hart reikhalst met eene heilige begeerte, dat het door Adam verlorene paradijs in Christus geheel mogt herwonnen worden; maar de overstroming der zonde in- en uitwendig, de hoogmoed van het ongeloof, de grootheid der zinnelijke begeerten, de zucht naar eer in de wereld, en de diep gewortelde vijandschap tegen God: dit alles is als „de vurige slangen,” welke zijne ziel bedroeven, en hem de reis moeilijk en verdrietig maken.

Soms denkt hij hierover na in de eenzaamheid, soms spreekt hij hierover met zijne mede-Christe-

[6]

nen, die met hem eenstemmig denken. Elk hunner deelt iets mede van de genade welke hij van God ontvaangen heeft; zoo sterken en vertroosten zij elkander; doch het is tevens zijn toelig, om, zoo veel in hem is, pogingen aan te wenden, om het kwaad tegen te gaan, de onwetenden te onderwijzen, en de ondeugenden te vermanen. Doch vooral zijn zijne bemoeijingen werkzaam omtrent de jeugd: menigeen die hem omringt is grijs geworden in de zonde, en geeft weinig uitzigt op bekeering; menig hoofd van een huisgezin is zoo ijverig bezig in de bezigheden en vermaken dezer wereld, dat hij geenen tijd heeft om naar de waarschuwende stem van zijnen vermaner te hooren; sommige der oudste kinderen zijn de wereld ingegaan hoofdig, stug! Zij denken over de wijsheid Gods of dezelve dwaasheid ware. Maar onder deze ontmoedigeningen mogen wij nog onze hoop vestigen op de zeer jonge schapen der kudde, en hun leeren Hosanna's te zingen ter eere van Davids Zoon, eer zij nog door de wereld en hare bekoringen verlokt zijn, en wij mogen vertrouwend zegen wachten op onzen arbeid, mits die geschiede in geloof en eenvoudigheid. En schoon onze pogingen eenen langen tijd vruchteloos schijnen, moeten wij toch niet wanhopen: vroege indrukken en overtuigingen van het geweten, kunnen soms jaren lang schijnen te slapen, en eindelijk weder verlevendigd en tot gewenschte rijpheid komen: het is toch niet vergeefs gezegd: „Leer den jongen de eerste beginselen zijns wegs: als hij oud geworden is, zal hij daarvan niet afwijken.”

Ik zal nu geene verdere verdediging aanvoeren

voor het uitgeven van eenige bijzonderheden betrekkelijk eene jonge hutbewoonster, welker nagedachtenis mij bijzonder in zegening is, omdat zij zekerlijk de eerste is, die onder Gods zegen door mijne dienst tot God bekeerd is, en welke, schoon *hier* slechts een arm kind geweest zijnde, ten laatsten dage mijne kroon en blijdschap wezen zal.

Jansje S. was de dochter van arme ouders in het dorp, hetwelk God behaagde mijne eerste standplaats in de Evangeliebediening te doen zijn. Mijne kennis met haar begon toen zij twaalf jaren oud was: zij kwam toen wekelijks aan mijn huis, met eenige andere kinderen, welke ik regelmatig elken zaterdag namiddag onderwees.

Zij waren gewoon te lezen den catechismus, de psalmen, gezangen en gedeelten van den Bijbel op te zeggen; ik was dan gewoon op eene gemeenzame wijze met hen te spreken, naar mate van hunne jaren en bekwaamheden, over die onderwerpen, welke hun wijs konden maken tot zaligheid.

In de zomeravonden verzamelde ik doorgaans den kleinen hoop in mijnen tuin, zittende onder de schaduw van eenige boomen; van hier zag men op een tooneel dat mijne bezigheid belangrijker maakte; want het kerkhof grensde aan de plaats waar zij zaten, en was aan alle zijden omringd door heerlijke vergezigten: daar lagen de sterfelijke overblijfsels van duizenden; hier was het stof van beroemde voorouders der rijken, met dat van de minder bekende voorvaderen der armen ondereen gemengd, en te gelijk de opstanding der dooden verwachtende.

Ik had niet ver te zoeken, om onderwerpen te vinden, welke geschikt waren tot vermaning voor mijne kleine kudde: ik kon hen wijzen op de zerken welke de graven van elkander scheidde, en mijnen kweekelingen zeggen: dat, hoe jong zij ook waren, niemand van hen te jong was om te sterven, en dat waarschijnlijk meer dan de helft der ligchamen die daar lagen, jonge kinderen waren. Hieruit nam ik gelegenheid, om over de waarde der ziel te spreken, en hun te vragen waar zij dachten dat hunne ziel blijven zou, wanneer zij deze aarde moesten verlaten. Ik leerde hen Wie „de Opstanding en het Leven” is, en Wie alleen den prikkel des doods kan wegnemen; ik herinnerde hun, dat de ure zoude komen, „dat allen die in de graven zijn, Zijne stem zullen hooren, en zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben tot de opstanding der verdoemenis.” Ik herinnerde hun dan dikwijls aan de nog kortelings gestorvene aanverwanten van sommigen hunner, die daar lagen: sommigen hadden een' vader of moeder, anderen een' broeder of zuster, sommigen misschien wel alle hunne betrekkingen verloren, en waren aan de barmhartigheid van vreemden overgelaten. Zulke omstandigheden waren geschikt om teedere gewaarwordingen in hen te verwekken, en gunstig voor ernstige indrukken.

Somtijds zond ik de kinderen naar de verschillende steenen, welke aan het boveinde der graven stonden, en verzocht hun, de grafschriften te leeren, welke daarop gegraveerd waren; ik had vermaak die kleinen verstrooid te zien op het

kerkhof, elk een klein versje leerende dat geschreven was ter gedachtenis van den overledene; spoedig voldeden zij aan mijn verlangen, en liepen elk op het ijverigst naar mij terug, om hunne taak op te zeggen; dus werd het kerkhof eene soort van leerboek, en elke grafsteen een blad tot opleiding mijner kweekelingen. De kerk stond in het midden; het was een ruim gebouw; binnen hare muren maakte ik het eerst de blijde boodschap van God aan zondaren bekend. Als deze kinderen mij omringden wees ik hen soms op de kerk, sprak met hen over den aard van de openbare eerdienst, de waarde van den Zondag, en de plicht om daar gezet gebruik van te maken, en wekte hunne aandacht ernstig op, tot de middelen der genade. Ik toonde hun den ellendigen staat van die landen, waar noch kerken noch Bijbels bekend waren, en den nog ongelukkigeren toestand van eene menigte onder ons, die de eerdienst verzuimen en Gods Woord verachten. Zoo trachtte ik hen opmerkzaam te maken op hunne voorregten, en er hen prijs op te doen stellen; ook was ik nimmer verlegen om eene andere soort van onderwerpen te vinden waarover ik nuttig spreken kon: want de veelvuldige schoonheden der natuur omringden ons: oostwaarts van ons was een groot meer van zeewater, hoofdzakelijk gevormd door het tij, en door het land ingesloten; aan gene zijde was eene schoone baai; gevuld met schepen van allerlei soort en grootte, aan de regterhand van de haven was een' hoogen heuvel, met fraai gras begroeid, en eenige honderd schapen graasden op zijnen top en aan zijne zijden; aan den tegenovergestelden oever van het-

zelfde water was een schuine dijk, ook velden, bosschen en boerderijen; eindelijk aan het uiterste, dicht bij de zee, stond de toren van eene oude kerk, die daar bewaard bleef om tot eene baak te verstreken. Ver over de baai zag men een oever, en land daar achter; men zag boomen, steden, en afzonderlijke gebouwen, vooral wanneer zij door de stralen der zon verguld werden. Zuidwestwaarts van den tuin was eene andere vlakte, ook bedekt met kudde schapen en een gedeelte door boomen versierd; aan den voet van den heuvel lag het dorp, welks grond langzamerhand orees tot de hoogte, waarop de kerk stond; door de afwisseling van huizen, tuinen en boomgaarden was dit een zeer aangenaam uitzigt; verscheidene weilanden met grazend vee grensden ten westen en noorden aan den tuin: mijne eigene heestergewassen en bloembedden versierden het uitzigt, en beloonden mijnen arbeid in derzelve verzorging, zoo wel door hare schoonheid als welriekenden geur.

Jansje S. kwam gezet bij deze wekelijksche onderwijzing; de eerste twaalf maanden gaf ik op haar geen bijzonder acht, zij had ook niets dat eenigzins opmerkenswaardig was; over het geheel dacht ik, dat zij minder begrip had dan de meeste andere kinderen; zij leerde wel zeer goed hare lessen, maar was zelden in staat om te antwoorden op vragen, waarop zij niet voorbereid was, haar gelaat was niet bevallig, hare oogen niet levendig; zij las redelijk, deed moeite en vorderde; haar gedrag was zachtzinnig en stil. Zij kwam getrouw ter kerk, zoo wel als Zaturdags bij mij, maar zij werd niet opgemerkt,

uitgezonderd hare geschiktheid en beleefdheid; en had mij toen iemand gevraagd, van welke mijner leerlingen ik de gunstigste gedachten had, zou het arme Jansje zeker niet genoemd zijn geweest; hoe weinig weten wij dus wat God in het hart van anderen werkt! welke ellendige beoordeelaars zijn wij niet dikwijls! „Gods gedachten zijn niet onze gedachten, noch Zijne wegen onze wegen.” Eens werd ik getroffen door hare gereede vervulling mijner wenschen: ik had haar op het kerkhof gezonden, om een grafschrift te leeren dat mij behaagde; toen zij terug kwam zeide zij mij, dat zij, bij het door mij opgegeven nog een grafschrift geleerd had, dat zij zoo mooi had gevonden; ik vond het ook fraai, en welligt zullen mijne lezers er ook zoo over denken. Jansje is dood, maar ik verbeeld mij nog dat ik haar hoor opzeggen:

„Grafschrift op Jufv. A. B.”

„Vergeef, gezegende Ontslapene, den tolbetalenden traan, die gestort wordt, om uw verlaten van eene wereld als deze. Vergeef den wensch die u hier verlangde te houden, en uwen voortgang wilde vertragen naar de gewesten der zaligen. Niet meer beperkt door de lagere werkzaamheden des stofs, niet meer een bewoner opgesloten in sterflijk leem. Nu zullen wij liever uw heerlijk leven roemen, en uwe reis naar het rijk des lichts op het spoor volgen.”

Dit had ik haar opgegeven, doch dat, hetgene zij uit zichzelf geleerd had en waarvan zij met zooveel ophief sprak, was het volgende:

„Grafchrift op den Hr. B.”

„Het moet zoo zijn: de val van onzen vader Adam, en zijne ongehoorzaamheid, bragten dit lot over ons allen. Allen sterven in hem: maar hopeloos zouden wij zijn, gezegende Openbaring! hadden wij u niet. Voortreffelijk, heerlijk Evangelie! hemelsch licht! waarbij wij getroost leven en getroost sterven, en zien aan de overzijde van het donkere graf een toekomend leven van eindeloos geluk.”

Naderhand ontdekte ik, dat het gevoel, in dit grafchrift uitgedrukt, haar zeer had aangedaan; maar tot aan dien oogenblik wist ik niets van haar: ik had haar voorbijgezien, Toen ik ontdekte wat de Heer aan hare ziel gedaan had, beschuldigde mij mijn geweten, het scheen mij toe, dat ik haar verwaarloosd had, maar het was niet moedwillig: zij was ons allen onbekend, uitgezonderd dat ik naderhand vernomen heb, dat zij menige bespottling moest ondergaan van zulken, die met haar in jaren en staat gelijk waren, om hare geschiktheid, en dat zij met hunne zonden en dwaasheden niet mede konde doen. Zij verdroeg dit zeer zachtmoedig, doch ik wist daar nog niets van. Ik had toen nog weinig ondervinding: ik was een leerling en moest nog veel leeren, en wat ben ik nu? nog een leerling, en indien ik iets geleerd heb, het is dit, dat ik nog elken dag meer en meer te leeren heb. Hiervan ben ik verzekerd, dat mijne jonge leerling spoedig mijne onderwijzeres werd: ik zag voor het eerst wat opregte godsvrucht kan uitwerken. Eens riep de Heer een kindeke tot

zich en zette dat in het midden Zijner discipelen, als een zinnebeeld, en tot opheldering Zijner leer, maar de Heer deed meer in het geval van Jansje: Hij riep haar niet slechts als een kind, om door eene gelijkenis het doel der bekeering aan te toonen, maar Hij riep haar ook door Zijne genade tot een vat Zijner barmhartigheid, en om eene levendige getuige te zijn van die almachtige kracht, waardoor haar hart tot God gekeerd was geworden.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Het was omtrent vijftien maanden dat Jansje geregeld de Zaturdagsche bijeenkomst bijwoonde, toen hare gewone plaats ledig bleef; twee of drie weken verliepen, eer ik naar haar vroeg; eindelijk vernam ik dat zij ongesteld was, maar vermoedde niet dat zulks van veel belang zoude zijn; zoo verliepen nog bijna twee maanden zonder dat haar naam genoemd werd. Ten laatste kwam er eene oude vrome vrouw, van welker godsvrucht ik goede gedachten had, bij mij, en vroeg mij: „Mijnheer! hebt gij Jansje des Zaturdags niet gemist?” „Ja,” zeide ik, „ik geloof dat zij niet wèl is. . . .” „Noch het immer weêr worden zal,” zeide de vrouw. „Hoe! vermoedt gij eenig gevaar?” „Mijnheer! zij is inderdaad zeer zwakkelijk, en ik denk dat zij vermindert; zij verlangt om u te zien, doch zij vreest dat gij bij zulk een arm kind, als zij is, niet zult willen komen.” „Niet komen waar armoede en ziekte mij roepen! hoe kan zij zich dat verbeelden? Waar woont zij?” „Mijnheer! het is eene armoe-

dige woning, en zij is beschaamd u te vragen, om daar te komen; hare buren zijn ondeugend slecht volk, die Jansje bespotten, omdat zij in den Bijbel leest." "Spreek mij van geene armoedige plaats of slecht volk, dat is juist de plaats, waar een dienaar van het Evangelie geroepen wordt, en het meest nut kan doen; zeg haar dat ik haar zal komen zien." "Ik zal, mijnheer! ik bezoek haar gedurig, want het doet mij aan mijn hart goed, als ik haar hoor spreken." "Inderdaad? waar spreekt zij dan over?" "Waar zij over spreekt, het arme kind, wel over niets dan goede dingen, zoo als over den Bijbel en Jezus Christus, over leven en dood, over hare ziel en den hemel en over uwe gesprekken; menigcen bespot haar, mijnheer! en zegt, Jansje rekent zichzelf beter dan een ander te zijn, maar dat is in het geheel zoo niet; zij leest in hare boeken, en spreekt dan zoo mooi hare moeder aan, en bidt haar, dat zij toch om hare ziel zal denken." "De Heer wil het mij vergeven!" dacht ik, "dat ik niet opletter omtrent dat kind geweest ben." Ik gevoelde de belangrijkheid van het onderwijs der jeugd meer dan ooit, en voelde de hoop bij mij opkomen, dat dit kind eene eerste vrucht mogt zijn op mijnen arbeid. Nu herinnerde ik mij haar stil en geschike gedrag, en hare zichtbare ingenomenheid met het grafschrift kwam mij in de gedachten. "Ik hoop waarlijk" zeide ik, "dat dit lieve kind toonen zal, een waar kind van God te zijn; als dat zoo is, welk een zegen voor haar! welk een zegen voor mij!"

Den volgenden morgen ging ik naar het kind; hare woning was van de geringste soort; het huisje

stond achter eenen hoogen dijk, welke alle uitzigt belemmerde, de voorgevel van het huisje was hoofdzakelijk verfraaid door een' bloeienden klimop, welke door zijne takken de muren en vensters insloot; ik kwam de voordeur in, en de bloemen gaven eenen aangenaamen en verfrissenden geur.

Jansje lag boven te bed; ik vond niemand bij haar in huis, behalve de vrouw, welke mij de boodschap gebragt had. Zoo als ik het meisje aanzag bemerkte ik eene zichtbare verandering in haar gelaat: zij had de teringkleur, wit en rood. Zij ontving mij met een' vriendelijken glimlach; vervolgens stortte zij een vloed van tranen, en snikkende zeide zij: „Ik ben zoo blijde u te zien, mijnheer.” „Ik ben zeer aangedaan dat gij zoo ziek zijt, mijn kind, en bedroefd dat ik het niet vroeger geweten heb; maar ik hoop dat de Heer goede bedoelingen met uwe krankheid heeft.” Haar oog (niet hare tong) drukte zich krachtig uit: „Ik hoop en denk dat dit zoo is.” „Wel, mijn arm kind! daar gij niet meer bij mij kunt komen, wil ik u komen zien, en wij zullen over die onderwerpen spreken, waarover ik u te voren onderhield.” „Waarlijk, mijnheer! daar zal ik blijde om zijn.” „Dat zal zij,” zeide de vrouw, „want zij spreekt over niets liever dan over hetgeen zij u heeft hooren preken, en leest in de boeken welke gij haar gegeven hebt.” „Zijt gij waarlijk begeerig, lief kind!” vroeg ik, „een waar Christen te worden?” „O ja, ja! mijnheer! ik ben verzekerd, dat ik niets liever wensch.”

Ik was verwonderd over, en verkwikt door den ernst en eenvoud met welke zij dit zeide. „Mijn heer!” vervolgde zij, „terwijl ik nu eenige weken

in mijn bed gelegen heb, heb ik nagedacht over uwe goedheid, om ons arme kinderen te onderwijzen; wat zou er zonder dit van ons worden! En ik ben zeer blijde te zien, dat mijn onderwijs voor u niet verloren is, en ik bid God, dat deze ziekte een gezegend middel in Zijne hand mag wezen, om u te verootmoedigen en te heiligen. Lief kind! gij hebt eene onsterfelijke ziel; gij herinnert u wel wat ik van de waarde van eene ziel gezegd heb? wat zou het een' mensch baten ofschoon hij de geheele wereld gewon, en leed schade aan zijne ziel!" "Ja, mijnheer! ik herinner mij, dat gij ons gezegd hebt, dat wanneer wij sterven, ons ligchaam in het graf gaat, en onze ziel naar eene goede of kwade plaats." "En naar welk eene plaats denkt gij, dat gij, als eene zondares in Gods oogen, verdient te gaan?" "Tot de kwade plaats mijnheer." "Hoe! naar het eeuwig verderf?" "Ja, mijnheer!" "Waarom dat?" "Omdat ik eene groote zondares ben." "Moeten dan alle zondaars naar de hel gaan?" "Zij verdienen het allen, en ik zeker ook." "Maar is er geen middel om te ontkomen? is er geen middel voor een groot zondaar om behouden te worden?" "Ja, mijnheer, Christus is de Zaligmaker." "En wie zaligt Hij?" "Alle geloovigen." "En gelooft gij voor u zelve in Christus?" "Ik weet het niet, mijnheer, ik wenschte het, en gevoel dat ik Hem lief heb." "Waarom hebt gij Hem lief?" "Omdat Hij goed is voor arme kinderen, zoo als ik ben." "Wat heeft Hij dan voor u gedaan?" "Hij stierf voor mij, mijnheer! en wat kon Hij méér doen?" "En wat hoopt gij door Zijnen dood te gewinnen?" "Wanneer ik sterf eene goede plaats, indien ik in Hem geloof en hem

lief heb." "Hebt gij eenige bezorgdheid voor uwe ziel gevoeld?" "O ja! wanneer gij zaturdags met ons spraakt, dan kon ik het soms niet uithouden, en ik was verwonderd dat anderen zoo zorgeloos schenen; mij dacht, ik was niet geschikt om te sterven; ik dacht aan al de kwade dingen welke ik gedaan en gezegd had, en geloofde dat God zeer vertoornd op mij moest zijn, want gij zeidet ons zoo dikwijls: "God laat zich niet bespotten," en dat Christus zegt, dat wij in den hemel niet kunnen komen als wij niet bekeerd zijn. Somtjids dacht ik, dat raakte mij niet, want ik was nog zoo jong; dan vond ik het weder groote zonden zoo te denken, want ik wist dat ik oud genoeg was om te weten wat goed en kwaad is; behalve dat, ik kon zien dat mijn hart niet goed was; en hoe kon zulk een hart voor den hemel geschikt zijn? inderdaad, mijnheer! ik gevoelde eene groote bezorgdheid." "Lieve Jansje! ik wenschte dat ik dat vroeger geweten had; waarom hebt gij mij dat nooit verteld?" "Mijnheer! ik durfde niet: ik kon niet regt zeggen wat mij deerde, en ik vreesde dat gij het onbeschaamd zoudt vinden, als ik van mij zelve sprak, tot zulk een' heer als gij zijt; doch ik wenschte dikwijls dat gij wist wat ik gevoelde en vreesde. Soms als wij van u afkwamen, kon ik niet nalaten te schreijen; dan werd ik van de anderen bespot en uitgelagchen. Zij zeiden dat ik mij zelve maar goed vóór wilde doen; soms dacht ik ook, dat gij minder gunstig over mij dacht dan over de anderen; dat bedroefde mij; evenwel wist ik, dat ik geene bijzondere gunst verdiende, omdat ik de voor-

naamste der zondaren ben." „Lief kind! dit is eene uitdrukking van Paulus; maar kunt gij ook het vers opzeggen, waarin dit voorkomt?" „Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken." „Is dat niet zoo, mijnheer?" „Ja kind! en ik hoop dat diezelfde overtuiging welke Paulus had, u ook gevoelig gemaakt heeft, voor dezelfde waarheid: Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken, ook de voornaamste; denk daar aan, nu en altijd." „Mijnheer! ik verheug mij daar zoo over; het geeft mij hoop, dat Hij ook mij wil zaligen, schoon ik een arm zondig meisje ben. Mijnheer! ik ben zeer ziek, en ik geloof niet dat ik ooit beter zal worden; ik verlang ook bij Christus te zijn als ik sterf." „Ga tot Jezus terwijl gij leeft, mijn lieve kind! en Hij zal u niet uitwerpen als gij sterft; Hij heeft gezegd: „Laat de kinderen tot mij komen en verhinderdt ze niet." Wat was de eerste aanleiding welke u zoo ernstig deed nadenken over uwe ziel?" „Uw spreken over de graven op het kerkhof en uw gezegde hoeveel kinderen daar begraven waren. Ik herinner mij, dat gij eens zeidet, nu een jaar geleden, „Kinderen! waar zult gij naar toe gaan als gij sterft? kinderen! indien gij in dezen nacht sterft, zijt gij zeker dat gij bij Christus, en gelukkig zult wezen?" Hebt gij nooit te voren eenige begeerte rakende uwe ziel gevoeld?" „Ja, mijnheer! van het begin af dat gij ons Zaturdags onderweest, maar op dien dag gevoelde ik het zoo als nimmer te voren, ik zal het nooit vergeten: den geheelen weg naar huis over, en den

ganschen nacht, waren deze woorden in mijne gedachten: „Kinderen! waar denkt gij dat gij gaan zult als gij sterft?” „Mij dacht, ik moest mijnen kwaden weg verlaten, of waar zou ik anders blijven als ik stierf?” „En welk uitwerksel had deze gedachte op uw gemoed?” „Ik beproefde om beter te leven en ik liet eenig kwaad na: maar hoe meer ik mijn best deed, hoe meer moeilijkheden ik vond; mijn hart was zoo verhard, en ik kon niemand mijn geval verhalen.” „Kondet gij uwen nood aan God niet klagen, die de gebeden hoort, en verhoort?” „De beste van mijne gebeden zijn ellendig, (hier bloosde en zuchte zij) en toen kon ik nauwelijks bidden, zoo het behoort; maar soms vraag ik den Heere om een beter hart.”

Eene groote mate van opregte verlichting des harten was in dit gesprek duidelijk op te merken; zij sprak met al de eenvoudigheid van een kind, en met al den ernst van een christen; ik kon mij nauwelijks voorstellen dat zij hetzelfde meisje was; haar gelaat was allerbelangrijkst, en sprak nog veel meer dan hare tong kon uitspreken; zij had nu eene gemakkelijke vrije wijze van spreken, die haar te voren geheel vreemd was, en echter was zij zedig en ootmoedig, en zij matigde zich niets aan; de teekenen van eene Goddelijke verandering waren zoo duidelijk, dat men er zich niet in bedriegen kon.

„Mijnheer!” vervolgde Jansje, „ik dacht eens op een' tijd, dat ik noch geschikt was om te leven, noch om te sterven, want in de wereld kon ik geen troost vinden, en ik wist zeker dat ik die in de toekomst niet verdiende, toen zondt gij mij om een grafscript te leeren, en ik las ook

dat op den naasten steen." „Dat herinner ik mij zeer goed, Jansje! gij kwaamt terug en zedet ze beide op." „Daar waren twee regels in, welke mij inzonderheid deden nadenken." „Welke waren die?" „Voortreffelijk, heerlijk Evangelie! Hemelsch licht! waar bij wij getroost leven, en getroost sterven." „Ik wenschte dat dat heerlijk Evangelie voor mij was, opdat ik getroost mogt leven en sterven, en het scheen mij toe, dat het zoo wezen zou; ik was te voren nimmer zoo gelukkig; die woorden waren mij gedurig in de gedachten: „getroost te leven en getroost te sterven." „Inderdaad heerlijk Evangelie," dacht ik. „Lief kind! wat beteekent het woord Evangelie?" „Blijde boodschap." „Blijde boodschap? voor wien?" „Voor slechte zondaren, mijnheer!" „Wie zendt die blijde boodschap aan slechte zondaren?" „God almachtig." „En wie brengt die boodschap over?" „Mijnheer! gij bragt die tot mij."

Hier was ik in de ziel getroffen, en ik kon mijne tranen niet terug houden; het laatste antwoord was voor mij onverwacht en treffend. Jansje schreide ook, en na eene korte stilte zeide zij: „o mijnheer! ik wenschte dat gij mijn' vader, moeder en broertje eens wildet aanspreken; want ik vrees dat zij zeer kwalijk handelen." „Hoe zoo?" „Zij drinken, vloeken en kijven, en handelen niet zoo als het behoort, en dat kwelt mij zóó, dat ik het niet dragen kan; indien ik er met hen over spreek, dan worden zij boos, lagchen mij uit, verzoeken mij maar gerust te zijn, en mijzelve niet tot hunne leermeesteres te maken. Mijnheer! ik schaam mij, dat ik u dit van hen zeggen moet, en ik hoop niet dat het slecht is,

maar ik doe het tot hun best." "Ik wensch dat uwe pogingen en gebeden voor hen gezegend mogen zijn; ik zal ook doen wat ik kan."

Toen bad ik met het kind, en beloofde haar getrouw te komen bezoeken. Naar huis gaande was mijn hart vervuld met dankbaarheid over hetgene ik gezien en gehoord had; de overweging daarvan vertroostte mij en sterkte mij, om met lust en ijver in mijn werk voort te gaan.

DERDE HOOFDSTUK.

Goddelijke genade vormt zoo wel de verstandelijke vermogens der ziel, als de aandoeningen van het hart, beide tot eer van den Verlosser. Noch het nadeel der armoede, noch de onervarenheid der kindschheid, zijn scheidsmuren voor den magtigen invloed van Gods Geest. "God heeft uitverkoren het dwaze dezer wereld, om de wijzen te beschamen, en het zwakke, om de magtigen te beschamen." De waarheid hiervan was inzonderheid klaarblijkelijk in Jansje: hare ziekte was eene langdurige sukkeling; ik bezocht haar dikwijls, hare ziel werd trapsgewijze voorbereid voor den hemel; ik heb zeldzaam bij oudere menschen in gelijke omstandigheden sterker bewijzen gezien van naarstig onderzoek, aanhoudenden ernst en heilige aandoeningen. Eens dat ik bij haar kwam, vond ik haar in het bed, lezende de lofzangen voor kinderen, van Doctor WATTS, waarin zij veel behagen schepte.

"Wat leest gij daar, Jansje?" "Mijnheer! ik dacht na over eenige verzen uit mijn boekje, hier zijn ze:

„ Daar is een uur wanneer ik moet sterven. Ik weet niet hoe spoedig het komen zal. Duizend kinderen, zoo jong als ik, worden door den dood ter verantwoording geroepen. Laat ik mij de uren die ik heb, ten nutte maken, vóór dat de dag der genade weg is. Daar is geene bekeering in het graf, noch vergeving aangeboden in den staat des doods.”

Mijnheer! ik gevoel dat dit alles waarheid is, en ik ben bevreesd, dat ik de uren die ik heb, niet zoo nuttig gebruik als ik behoorde; ik denk dat ik niet lang meer leven zal, en als ik aan mijne zonden denk dan moet ik zeggen:

„ Heere! ik leg beschaamd aan uwe voeten. Ik durf niet opwaarts zien. Vergeef mijne zonden eer ik sterf, en delg ze uit Uw boek.” „ Denkt gij, mijnheer! dat God mij vergeven zal?” „ Lieve kind, ik heb grootelijks hoop dat God u reeds vergeven heeft, dat Hij uwe gebeden verhoort, en u reeds onder het getal Zijner kinderen heeft aangenomen: gij hebt reeds sterke bewijzen Zijner genade ondervonden.” „ Ja, mijnheer! dat heb ik, en ik wensch Hem daarvoor te verheerlijken en lief te hebben, de Heer is goed, zeer goed.”

Ik had voor eenigen tijd bedacht dat het voor het kind goed zou wezen, om in onze gesprekken de eerste beginselen van onze godsdienst regelmatig door te loopen; en mij dacht, de Catechismus (1) was geschikt om tot eenen grondslag daarvoor te dienen.

„ Jansje! kunt gij den Catechismus opzeggen?”
„ Ja, mijnheer! maar ik denk dat het eene van

(1) De lezer houde onder het oog, dat hier van Engelschen gesproken wordt.

mijne zonden is." „Hoe! het opzeggen van den Catechismus?" „Ja, mijnheer! op de wijze als ik het gewoonlijk deed." „Hoe was dat dan?" „Op eene zorgeloze wijze: ik dacht nimmer over de meening der woorden, en dat moet zeer slecht wezen; de Catechismus is vol goede dingen, mijnheer! ik wenschte maar dat ik dezelve beter begreep." „Wel nu mijn kind! wij zullen eens een weinig spreken over de goede dingen, welke gij te regt zegt dat in den Catechismus te vinden zijn. Hebt gij wel begrepen wat het is, een lid van Christus, en een kind van God te zijn, en een erfgenaam van het koningrijk der hemelen?" „Ik geloof ja, mijnheer! en ik wenschte het te wezen, gij hebt mij eens gezegd, dat gelijk de tak is in den wijngaard, de steen in het gebouw, en het lid tot het ligchaam en het hoofd behoort, zoo ook de ware geloovigen in Christus zijn; maar hoe kan ik weten dat ik Christus als een waar lid toebehoor?" „Hebt gij Christus niet meerder lief, dan ooit voor dezen?" „Ik denk ja, mijnheer!" „Waarom hebt gij Hem lief?" „Omdat Hij mij eerst lief gehad heeft." „Hoe weet gij, dat Hij u eerst lief gehad heeft?" „Omdat Hij mijn verstand verlicht, en maakt dat ik de zonden van mijn hart gevoel. Hij leert mij om vergeving bidden; Hij zendt u om mij te onderrigten, en om mij den weg tot zaligheid te wijzen; en nu heb ik behoefte om gezaligd te worden in dien weg, welke Hem behaagt. Somtijds gevoel ik zulk eene liefde voor alles wat Hij gezegd en gedaan heeft, dat ik wensch nooit om iets anders te denken; ik weet dat ik te voren zoo niet dacht, en ik denk dat, indien Christus mij niet

eerst lief gehad had, mijn ondeugend hart Hem nooit zou gezocht hebben: te voren beminde ik alles meer dan de godsdienst, maar nu is zij alles voor mij." "Gelooft gij dat Jezus magtig en gewillig is om de grootste der zondaren zalig te maken?" "Ja, mijnheer!" "En wat zijt gij?" "Eene jonge, maar eene groote zondares." "Is het niet Zijne genade, dat gij dat ziet en gevoelt?" "Zekerlijk, dat moet zoo zijn." "Begeert gij ernstig alle zonden te laten varen?" "Indien ik mij zelve regt ken, dan doe ik dat." "Voelt gij iets in u, dat u de zonde doet haten en wederstand bieden?" "Ja, dat hoop ik." "Wie gaf u dat, waart gij altijd zoo?" "Te voren was ik geheel anders, het moet dus Christus zijn die mij lief had, en zich zelve voor mij overgaf." "Nu, lieve Jansje! toont dit alles geene vereeniging aan tusschen u en den Heere Jezus? schijnt het niet als of gij leeft in Hem, en een geestelijk beginsel hebt van Hem? even als uwe hand of een ander lid met uw ligchaam vereenigd is, en daarbij kracht om te leven en te bewegen door den omloop van het bloed verkrijgt, zoo zijt gij geestelijk een lid van Christus, en verkrijgt door het geloof, kracht om Hem lief te hebben, en tot Zijne eere te leven; verstaat gij mij?" "Ik geloof ja, mijnheer! en het is zeer troostrijk voor mij, op Christus te mogen zien, als mijn levend Hoofd, en mij zelve te beschouwen als de minste en geringste van Zijne leden." "Zeg mij nu, wat verstaat gij door een kind van God te zijn?" "Ik ben verzekerd, mijnheer! dat ik niet verdien zoo genoemd te worden." "Kunt gij mij dan zeggen wie dat verdient?" "Niemand,

mijnheer!" "Daar wij nu alle kinderen des toorns zijn, hoe wordt dan iemand een kind van God?" "Door Gods genade, mijnheer!" "Waarin bestaat eigenlijk de bekeering?" "In een sterven aan de zonde, en een nieuw leven in gerechtigheid; is het zoo niet, mijnheer?" "Ja, dat is de vrucht van Christus verlossende liefde, en ik hoop dat gij eene deelgenootte van dien zegen zijt; Gods kinderen zijn naar Christus naam genoemd, en Hij is de Eerstgeborene van vele broederen. Welk eene barmhartigheid, dat Christus zich een *Broeder* noemt, lief kind! Hij is ook uw Broeder, en schaamt zich niet u te erkennen, en u aan Zijnen Vader voor te stellen, als eene gekochte door Zijn bloed." "Ik wenschte dat ik mijn Vader en Broeder in den hemel meer lief had; Heer! wees mij zondaresse genadig! Ik denk, mijnheer! dat indien ik een kind Gods ben, ik dan toch gedurig een wederspanning kind ben: de Heer bewijst mij gunst boven anderen, maar hoe ellendig beantwoord ik er aan!

"Zijn dit uwe gunstbewijzen dag aan dag, aan mij boven anderen, laat mij u dan ook meer dan anderen beminnen, en streven, om u het beste te dienen."

"Dat zal het beste middel zijn, om verzekerd te zijn, dat gij in waarheid een kind Gods zijt; betoon uwe liefde en dankbaarheid aan zulk eenen Vader, Die u eene erfenis bereid heeft onder de geheiligden in het licht, en u gemaakt heeft tot eene erfgenaam van het Koninkrijk der Hemelen zoo wel als een kind van God, en een lid van Christus. Wat verstaat gij door het Koninkrijk der Hemelen?"

Juist in dezen oogenblik kwam hare moeder te huis, beneden ons, en begon op een' zeer drif-
tigen toon hevig te kijven tegen een jonger kind,
doch hield plotseling op, hoorende ons boven
spreken.

„ Ach, arme moeder!” zeide Jansje, „ gij zoudt
zoo spoedig niet gezwezen hebben, als mijnheer
niet hier geweest ware. Mijnheer! gij hoort nu
hoe mijne moeder te werk gaat, ik bid u, zeg
er haar iets over, want zij hoort naar mij niet.”

Ik ging aan den trap staan, en riep de vrouw,
doch zij vloog het huis uit en ontsnapte zoo
voor dit maal eene vermaning, „Mijnheer!” zeide
Jansje, „ ik vrees, dat, als ik naar den Hemel
ga, ik mijne arme moeder daar nimmer zien zal:
als ik hier in het bed lig, dan is er soms uren
achter een zulk een ondeugend leven en gekijf
beneden, dat ik het niet uithouden kan: het is
wat te zeggen, mijnheer! als een vader en moeder
zoo te werk gaan; ik wenschte zoo gaarne dat zij
zich tot God bekeerden, en naar den Hemel gin-
gen. Zeg mij nu iets, over een erfgenaam te
zijn van het Koninkrijk der Hemelen.”

„ Herinner u, mijn kind! dat ik gezegd heb,
bij het verklaren van den Catechismus in de kerk,
dat het Koninkrijk der Hemelen beteekent, zoo
wel de Kerk van Christus hier op aarde, als de
staat der heerlijkheid in den Hemel: de eene is
eene voorbereiding voor de andere; alle ware
Christenen zijn erfgenamen van Christus, en zul-
len de heerlijkheid en zaligheid van Zijn Koning-
rijk beërven. Zij zullen eeuwig bij Christus zijn,
dat is de vrije gift van God aan Zijne aange-
nomene kinderen; en alle die waarlijk in Christus

gelooven, zullen de waarheid ondervinden van deze belofte: „Het is uws Vaders welbehagen u het Koningrijk te geven.” Gij zijt nu een arm kind, maar ik vertrouw dat gij eenen ruimen ingang zult hebben in het eeuwig Koningrijk van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus. Gij lijdt nu, maar zijt gij niet gewillig, om, om Zijnen wil te lijden en alles geduldig te dragen waartoe Hij u roept?” „O ja! zeer gewillig: ik wil niet klagen want alles is regtvaardig.” „Dan, lief kind, zult gij ook, na vele beproevingen, met Hem heerschen, maar de beproeving werkt lijdzaamheid, en de lijdzaamheid ondervinding, en de ondervinding hoop. Getrouw is hij die beloofd heeft: „Wentel uwen weg op den Heer, en vertrouw op Hem: want Hij zal het maken.”

„Ik dank u, mijnheer! ik hoor zoo gaarne van deze dingen spreken, en mij dunkt dat zou zoo niet wezen ik er geen deel aan had. Maar, mijnheer! daar is iets dat ik wenschte u te vragen: het is iets groots, en het is misschien niet goed, en ik ben nog zoo jong... en toch hoop ik dat ik het goed meen....” hier stotterde zij en zweeg. „Wat is het? wees niet bevreesd om het te zeggen.” Eenige tranen rolde over hare wangen, eene kleine blos bedekte haar gelaat; zij sloeg eerst hare oogen voor een oogenblik ten Hemel, en vestigde die toen op mij met eenen plegtigen aandoenlijken blik, en zeide: „Zou een zoo jong arm kind als ik ben, toegelaten worden aan het Avondmaal des Heeren? ik heb het reeds eenigen tijd verlangd, maar durfde er niet van spreken uit vrees dat gij het zoudet afkeuren.” „Lieve

Jansje! ik twijfel daaromtrent niet, en wil zeer gaarne over dat onderwerp met u spreken, en ik hoop dat Hij die u de begeerte gaf, ook Zijne eigene instelling aan uw hart zal zegenen. Begeert gij het heden of morgen?" Morgen, als het u belieft, mijnheer! wilt gij morgen komen, en er eerst nog met mij over spreken? en als gij het dan goed vindt, zal ik dankbaar zijn; ik ben nu zoo moede, en hoop beter te zijn als gij weder komt."

Haar voorstel behaagde mij zeer, en ik was verheugd in het vooruitzicht, van eene zoo jonge en opregte Christin zich dus aan den Heer te zien overgeven, en het Zegel van des Zaligmakers liefde te ontvangen. De ziekte veroorzaakte eene spoedige slooping van haar gestel, en zij was er bewust van; maar als de uitwendige mensch afnam, werd zij door Gods Geest met kracht versterkt naar den inwendigen mensch. Zij werd spoedig rijp voor den Hemel. Mogt nu, mijne lezers, dit eenvoudig verhaal gezegend zijn voor uwe zielen! Uit den mond van kinderen en zuigelingen heeft God zich sterkte toebereid. Indien gij nu lust hebt, kunt gij meer van haar lezen.

VIERDE HOOFDSTUK.

Ik was zoo aangedaan door mijn laatste bezoek bij Jansje, en inzonderheid over haar teeder verlangen om des Heeren Avondmaal te vieren, dat het dien ganschen dag mijn hoofddenkbeeld uitmaakte. Ik reed in den namiddag naar eene begunstigde plaats, waar ik meermalen mij ging

afzonderen, en alwaar ik nu over mijne geliefde leerling wenschte na te denken. De plaats was tot dat einde zeer geschikt: in de uitgestrekte bogt van eene schoone baai, is eene soort van opening in eene van de steile rotsen welke dezelve omgeven; dit maakte eene treffenden indruk; de steile helling van de zijde der opening van de rots, was bedekt met boomen, kreupelhout, wilde bloemen, varenkruid, alsem en eene menigte andere kruiden, fraai afgewisseld door groote brokken rots, en hoopen bruine aarde. In de hoogte en het midden van die helling zijn twee schilderachtige stulpen die half in de lucht schijnen te hangen; van den uitersten top dezer opening daalt eene kleine stroom, die een waterval vormt en vervolgens, een kwartier nars ver, slingerende voortstroomt, eindelijk in de zee uitloopt, over eene gladde nitgestrektheid van hard zand. Ik had mij in eene grot nedergezet en peinsde over het belangrijk karakter en de omstandigheden van Jansje; hier bad ik, dat God mij in nadruk die waarheden wilde leeren, welke ik behoorde haar te onderwijzen; wanneer ik aan hare jeugd dacht, schaamde ik mij bij de herinnering wat ik op hare jaren geweest was, ja zelfs dáárover, dat zij mij nu verre overtrof; ik wenschte opregt iets van die geest te verkrijgen, die zoo levendig in haar nitblonk: zij was eenvoudig, leerzaam, zachtmoedig, nederig en ernstig; in haar gedrag gaf zij duidelijke bewijzen van hemels onderwijs. „De Heer,” dacht ik, „heeft dit kind geroepen, en haar in ons midden gesteld, als een voorbeeld, en zegt waarlijk: Indien gij u niet bekeert en wordt als een kind, gij zult in het Koninkrijk

Gods niet ingaan." "O, mogt ik zoo ootmoedig zijn als dit kind!" Hierdoor werd ik tot diep zelf-onderzoek geleid, en was wezenlijk door vrees en bekommering aangedaan, of ik zelf wel deel had aan dien Goddelijken invloed, welke ik zoo duidelijk in haar ontdekte. Zonde was in mijne oogen toen meer, dan ooit "bovenmatig zondig;" de inwendige aangeborene verdorvenheid deed mij beven; het gevaar van zelfsbedrog in eene zoo groote zaak, beangstigde mij; ik was een onderwijzer van anderen, maar was ik wel zelf door den Geest geleerd? Ik bezag de schepping rondom mij; overal bemerkte ik de grootste regelmatigheid en orde, maar inwendig gevoelde ik schaamte en wanorde. "De golven van de zee," dacht ik, "ebben en vloeijen, in eene stipte gehoorzaamheid aan de wetten van haren Schepper, maar helaas! de golven van drift in het menschelijk hart, gelijken meer naar de verwarring van eenen storm; genade alleen kan ze beteugelen; ik wenschte aan deze kleine beek gelijk te zijn; zij loopt geene mijl voort, en doet zoo veel goeds in die korte loopbaan, zij stroomt voorbij eene menigte boerderijen en geeft leven en gezondheid aan derzelver bewoners; terwijl zij derzelver tuinen van water voorziet, lescht zij den dorst van de kudden die op de heuvelen grazen, en verkwikt misschien den schaapherders-jongen, welke naar zijnen meester wacht; zij eindigt vreedzaam in dit dal, terwijl zij zich naar het oogmerk van den Schepper in den oceaan verliest. Mogt mijne loopbaan aan u gelijk zijn, kleine beek! Mogt mijn leven, schoon het kort kan zijn, nuttig wezen voor mijne medezondaren! Mogt ik geestelijken welstand en troost

aan velen uitdeelen, de vriend der armen zijn, en, o mijn God! laat mijn einde ook zoo kalm wezen! Laat mij niet te vergeefs de genade van mijnen Zaligmaker aan anderen verkondigen, tot ik in de eeuwigheid overga!"

"Ginds," dacht ik, "is Jansje nabij haar einde; kort, maar niet onnut was haar leven, ik gevoel er heden de groote waarde van: ik zie daar een werk der genade, aan hetwelk ik hoop geen vreemdeling te zijn."

Deze gedachte verlevendigde mij, en leidde mij op, om te zien, dat, hoe groot de kracht der zonde ook zij, de kracht van den Heer Jezus nog grooter is, en door genade hoop ik mijne lieve jonge leerling, mijn kind in het Evangelie, mijne zuster in het geloof, in eene betere wereld te ontmoeten. Er was iets in deze geheele overdenking, hetwelk mijn gemoed voorbereidde tot het beloofde bezoek op den volgenden dag, waarnaar ik vurig verlangde.

Het was tijd om naar huis te keeren; ik wandelde naar de plaats waar ik mijn paard had vastgemaakt, al de voorwerpen, welke ik in het naar huis rijden beschouwde, waren geschikt om het hart van den reiziger met liefde tot, bewondering van, en vertrouwen op den Schepper op te wekken.

Den volgenden ochtend ging ik naar Jansje; de deur inkomende, kwam mij de vrouw die haar gedurig bezocht te gemoet, en verzocht mij stil te zijn. "Het arme kind," zeide zij, "slaapt nu juist, en zij kan zoo zeldzaam rusten." Zoo stil mogelijk ging ik naar boven; het kind was in eene half zittende houding, het hoofd leunende op hare regterhand,

met den Bijbel voor haar open. Zij was vermoedelijk lezende in slaap gevallen; op haar gelaat was eene bevallige kalmte, en (waarschijnlijk buiten haar weten) op het Boek gevallen. Ik keek een oogenblik in de rondte, de kamer was niet uitlokkende, de muren onherstelbaar slecht, de zoldering overal met gaten, de grond ongelijk, geene meubelen dan twee waggelende bedsteden, een' driepootigen stoel, en een oude eikenhouten kas, de glasruiten overal gebroken en met papier toegeplakt; een plank, tegen den muur over de bedstede waarin Jansje lag, diende voor hare geneesmiddelen, haar voedsel en hare boeken. „Ja, hier,” zeide ik in mij zelven, „ligt eene erfgename der eeuwige heerlijkheid, verwachtende eene gelukkige verlossing; hare aardsche woning is inderdaad armoedig, maar zij heeft een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de Hemelen; zij heeft weinig dat haar aan deze wereld verbindt, maar wat heeft zij niet te wachten in de toekomst! deze geringe verachte kamer is een paleis in de oogden des geloofs: want zij bevat de erfgename van eene kroon.” Ik naderde zonder haar wakker te maken, en zag dat zij Lucas 23 gelezen had; de vinger van hare linkerhand lag op het Boek; ik zag welke die woorden waren, waarop haar vinger wees, het verheugde mij juist *deze* te vinden: „Heer gedenk mijner als Gij in uw Koningrijk zult gekomen zijn!” „Is dit toevallig of opzettelijk;” dacht ik, „in alle geval is het opmerkelijk;” doch spoedig ontdekte ik dat haar vinger inderdaad de gedachte van haar hart aanwees; zij ontwaakte eenigzins, maar niet genoeg om te bemerken dat er iemand tegenwoordig was, en

zeide fluisterende: „Heer! gedenk mijner — gedenk mijner — gedenk een arm kind!” Toen sprong zij schielijk op, en geheel wakker wordende, zag zij mij, eene flauwe blos overdekte hare wangen: „Vrouw-K. hoe lang heb ik geslapen! Mijnheer! het spijt mij zeer.” „En ik ben zeer blijde u zoo te vinden,” antwoordde ik, „gij moogt met David zeggen: „Ik lag neder en sliep, ik ontwaakte, want de Heere ondersteunde mij.”” „Wat waart gij bezig om te lezen?” „De geschiedenis van Jezus kruisiging, mijnheer.” „Hoe ver waart gij gevorderd, toen gij in slaap raaktet.” „Tot aan het gebed van den moordenaar die met Hem gekruisigd is, en toen ik aan die plaats kwam hield ik op, en dacht: wat zou het eene genade zijn, indien de Heer ook zoo aan *mij* wilde gedenken! Zoo sliep ik in en droomde dat ik Christus aan het kruis zag, en dat ik zeide: Heer! gedenk mijner! en Hij zag niet toornig op mij neder, en toen ontwaakte ik.”

Dit scheen een aangename uitbreiding van den tekst, en eene zeer geschikte voorbereiding tot onze voorgenome Avondmaalsviering.

„Wel, lief kind! ik ben gekomen, zoo als gij wenschet, om u het Bondzegel van het ligchaam en bloed onzes gezegenden Verlossers toe te dienen, (1) vrouw K. zal zich wel met ons willen vereenigen.” „Wees zoo goed er eerst een weinig met mij over te spreken, als het u belieft, mijnheer!”

„Gij herinnert u, wat gij daaromtrent in uwen Catechismus geleerd hebt; laat eens zien: een Sacrament, weet gij, is een uitwendig zigbaar teeken van inwendige geestelijke genade, door Christus zelf in-

(1) De lezer houde onder de aandacht, dat dit in Engeland gebeurd is.

gesteld, om ons de beloften van het Evangelie beter te doen verstaan, en tevens een pand om aan ons die beloften te verzegelen. Nu heeft de Heer ons brood en wijn verordend, tot een uitwendig teeken, hetwelk wij met onze oogen beschouwen; het is een bewijs, teeken en zegel van Zijne liefde, genade en zegen; op deze wijze hewaart Hij onder ons een gedurig aandenken aan Zijnen dood en aan al de weldaden welke wij daardoor ontvangen. Wat geloofst gij, aangaande Jezus dood, Jansje?"

"Dat wij leven, mijnheer! omdat *Hij* stierf." "Welk een leven verkrijgen wij daardoor?" "Nu het leven der genade, en hier namaals het leven van zaligheid en heerlijkheid; is het zoo niet, mijnheer?" "Ja zeker! dit is de vrucht van Christus dood, en alzoo opende Hij het hemelsch koningrijk voor alle geloovigen: gelijk brood en wijn uw zwak ligchaam zal verkwikken en versterken, zoo zullen de zegeningen van Christus ligchaam en bloed de zielen van al degenen sterken en verkwikken, die hun geloof en hunne hoop alleen stellen in Hem, die ons heeft lief gehad en zich zelve voor ons heeft overgegeven." Tranen rolden langs hare wangen, en zij zeide: "O welk een Zaligmaker!... O welk eene zondares!... hoe vriendelijk!... hoe goed! en dat voor mij!..."

"Vrees niet, Jansje! Hij die u gaf om Hem zoo lief te hebben, heeft u ook lief, en Hij zal in geenerlei wijze uitwerpen iemand die tot Hem komt."

"Mijnheer!" zeide Jansje: "ik kan nooit denken aan de liefde van Jezus voor zondaren, of ik moet mij verwonderen, dat het wezen kan: ik verdien niets dan Zijnen toorn van wege mijne zonden, en mijn hart is boos, hoe kan Hij mij

dan lief hebben! ik vergeet onophoudelijk Zijne goedheid, ik bid, noch doe eenig ding, zoo als ik het behoorde te doen; van waar dan zulk eene liefde tot mij?" „Hoe duidelijk blijkt het, dat het van het begin tot het einde genade is. Zijt gij niet gewillig om Christus al de eer van uwe behoudenis te geven?" „Ja dat ben ik, mijnheer! Mijn lied zegt:

„Gezegend zij de Heer die zijnen Zoon zond,
Om ons vleesch en bloed aan te nemen.
Hij gaf Zijn eigen leven voor het onze,
Om onzen vrede met God te maken.

Hij gehoorzaamde al de wetten Zijns Vaders;
Welke wij overtreden hebben;
Hij droeg onze zonden aan het kruis,
En betaalde ten volle ons rantsoen."

„Het verheugt mij, dat gij uwe gezangen zoo kent, Jansje!" „Gij weet niet, mijnheer! welk een genoegen mij dit verschaft; ik ben zeer blijde dat gij mij dat gezangboekje voor kinderen gegeven hebt."

Eene geweldige vlaag van hoesten verhinderde haar eenigen tijd te spreken; de vrouw hield haar hoofd vast; het was een aandoenlijk gezicht, haar te zien worstelen om adem te krijgen. „Arm kind!" zeide de vrouw, „ik wenschte dat ik u kon helpen, en uw lijden verzachten; maar het zal niet eeuwig duren." „God helpt mij.... Hij zal mij er dóór helpen... mijnheer! gij schijnt verschrikt.... ik ben niet bevreesd.... het is niets.... ik ben nu beter.... ik dank u, vrouw! ik dank u, ik maak het u

zeer moeilijk, maar de Heer zal u zegenen voor al uwe liefde aan mij bewezen, en u ook mijnheer! och spreek nu weder met mij over het Sacrament!" „Wat wordt er vereischt, Jansje, om op eene waardige wijze het te gebruiken? herinnert gij u, wat uw Catechismus daarvan zegt? was is het eerste?" Zij wachtte een weinig, en zeide toen met eenen plegtigen en verstaanbaren blik: „Dat men zich zelf onderzoekte of ons onze zonden van harte leed zijn." „Ik vertrouw dat gij weet wat dit zeggen wil, Jansje, de Heer heeft u den Geest der bekeering gegeven." „Niemand weet, mijnheer, wat de overdenking mijner zonden mij gekost heeft, maar de Heer weet het, dat is genoeg, en ik hoop, dat Hij mij vergeeft om Christus wil: Zijn bloed reinigt van alle zonden. Soms kan ik nog beven, als ik aan mijne zonden denk, en dan moet ik schreijen, omdat ik zulk een God beledigd heb, en dan vertroost Hij mij weder door aangename gedachten omtrent den Heer Jezus." „Dat is goed, maar wat volgt er?" „Een standvastig voornemen te hebben, om een nieuw leven te leiden." „En wat denkt gij daar van?" „Mijn leven, mijnheer! zal kort zijn, maar met mijn gansche hart wensch ik, dat het toch een nieuw leven wezen mag, ik wensch alle zondige gedachten, woorden en daden te laten, en te doen wat God mij beveelt, wat gij mij zegt dat regt is, en wat ik lees in den Bijbel; doch ik vrees dat ik het niet doe, mijn hart is zoo zondig; evenwel ik bid God om hulp, mijne dagen zullen weinig zijn, maar ik begeer ze te besteden tot eer van God." „Gods zegen ruste op u, Jansje! zoo dat, indien gij blijft leven, gij den

Heere moogt leven, of indien gij sterft, gij in den Heer moogt sterven, zoo dat, hetzij gij leeft, hetzij gij sterft, gij des Heeren moogt zijn. Wat volgt er nu?" „Een levendig geloof te hebben, aan Gods genade door Christus, mijnen Heer?" „Geloofst gij dat God u uwe zonden vergeeft?" „Ja, mijnheer!" zeide zij ernstig. „En als God u vergeeft, is dat om uwentwil?" „Nee, mijnheer! het is om Christus wil, om mijns Zaligmakers wil alleen: Christus is alles." „Kunt gij Hem vertrouwen?" „Mijnheer! ik mag Hem niet mistrouwen en wil ook niet, al kon ik het." „Regt zoo mijn kind, Hij is al uw vertrouwen waardig." „Mijnheer! ik kan nooit aan Jezus' dood denken, of ik denk te gelijk, welk een elendig, onwaardig schepsel ik ben; ik heb van Jezus dood gelezen, maar hoe is het toch mogelijk, dat menschen zoo met Hem gehandeld hebben! maar het was alles tot onze behoudenis... en dan de moordenaar aan het kruis, dat is schoon! ik hoop dat de Heere Jezus mijner ook gedenken zal, en dat ik altijd aan Hem en zijnen dood dankbaar gedenken zal." „En eindelijk, Jansje! denkt gij in liefde aan alle menschen? vergeeft gij allen die u beleedigd hebben, hebt gij ook tegen iemand eenige boosheid in uw hart?" „Nee, lieve mijnheer, hoe zou dat kunnen wesen, daar God zoo goed is mij te vergeven! hoe kan ik nalaten anderen te vergeven! Er is niemand in de wereld welke ik om Christus wil niet alles goeds toewensch, en dat uit grond van mijn hart." „En hoe gevoelt gij u ten opzichte van die stoute en dartele meisjes hier naast, die u uitlagchen en bespotten om uwe godsvrucht?"

„Het ergste dat ik haar toewensch is, dat God haar genade geven mag tot bekeering; dat Hij hare harten mag veranderen, en alle hare ondeugende handelingen en woorden vergeven; mogt God haar vergeven, zoo als ik het van ganscher doe.” Zij zweeg, en ik wenschte niet meer te vragen: mijn hart was vol; „is dit de godsvrucht van een kind!” dacht ik, „och waren wij allen kinderen gelijk zij!”

„Reik mij dat boek, den beker en de schotel aan, goede vrouw! Lieve vriendin! ik wil nu gemeenschap met u houden aan Christus ligchaam en bloed.” Ik ging over tot het formulier; die oogenblik was aangenaam en plegtig: het gelaat van het kind drukte krachtige gevoelens uit, tranen, gemengd met een' glimlach; onderwerping, verhelderd door hoop; ootmoed, opgewekt door geloof; kinderlijke nederigheid, versierd door het verstand van rijper' leeftijd; dankbaarheid, rust, godsvrucht en geduld, dit alles was duidelijk zichtbaar, en zou ik het alléén gezien hebben? is het te veel gezegd, dat ook Engelen onzichtbare getuigen waren? zij zijn toch boodschappers tusschen den hemel en de aarde, mij dunkt zij waren er tegenwoordig. Nadat wij geeindigd hadden, zeide ik: „Nu, Jansje! zijt gij eene zuster in de Kerk van Christus geworden; mogt Zijn Geest op u rusten, u sterken en verkwikken!” „Mijn dank is groot, zeer groot, mijnheer! grooter dan ik kan uitdrukken.... ik dank u voor die gunst.... ik dacht, dat ik te jong was, en het scheen te groot voor mij om er aan te denken; maar ik ben nu verzekerd, dat God mij genadig is, en ik hoop dat ik wèl gedaan heb.” „Ja Jansje! en ik ver-

trouw dat gij verzegeld zijt door den H. Geest tot den dag der verlossing." „Mijnheer! ik zal dezen dag nooit vergeten, neen, nimmer!" „Ik ook niet," zeide de goede oude vrouw. „Zeker! de Heer was in het midden van ons drieën, daar wij in zijnen Naam zamen waren." „Mijnheer!" zeide het kind, „als gij weder komt, spreek dan toch eens met moeder: ik ben zoo bevreesd voor hare ziel, en ik geloof niet dat zij er zich over bekommert." „Ik hoop, dat ik de eerstvolgende keer gelegenheid hebben zal; vaarwel, kind!"

„Zekerlijk," dacht ik bij mij zelve, de hut verlatende, „deze jonge knop der genade zal heerlijk prijken in het Paradijs; de Heer zal haar op zijnen tijd derwaarts verplanten, maar mogt zij, indien het Zijn wil is, nog langer leven, opdat ik nog verder nut mag trekken uit haar voorbeeld en hare gesprekken."

Misschien wenscht de een of ander die dit eenvoudig verhaal leest hetzelfde, wel nu, wij zullen haar nog bezoeken eer zij van hier vertrokken is.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Jansje verergerde meer en meer, zij behield echter genoegzame kracht, om met aangenaamheid te kunnen spreken, met degenen die haar bezochten. Onder hen waren er maar weinigen die de waarde van hare gemoedsgesteldheid konden waarderen, en evenwel werd de meest zorgeloze nog getroffen door haren vriendelijken ernst, hare kennis van de Schriften, en de gelukkige toepassing die zij er van op zichzelf maakte. De goddelijke vonk, welke wederbarende genade in hare ziel

had ingegeven, glinsterde nu haar einde naderde, en werd eene vlam, welke den aanschouwer opwekte en verwarmde, en ik ben verzekerd, dat haar voorbeeld en gesprek voor sommigen nog tot zegen was. Ik herdenk nog met dankbaarheid, terwijl ik dit schrijf, het nut en de vertroosting, welke ik zelf uit haren omgang getrokken heb, en indien ik niet dwaal, dan zal de laatste dag nog vruchten openbaar maken, voortgesproten uit de liefde Gods tot dit kind; en, door haar, ook tot degenen die haar zagen, en, o mijn God! mogt het oor dat hoort, en het oog dat leest, wat ik hier eenvoudig verhaal, door Uwen Geest getroffen worden, en ieder voor zich een getuige zijn van de waarheid die in Jezus is!

Ik herinuerde mij de teedere zorg van dit lieve kind voor hare moeder, en ik nam mij stellig voor, de eerste gelegenheid waar te nemen, om haar aan te spreken in de tegenwoordigheid van Jansje. De weg, welke ik gewoonlijk ging om in huis te komen, lag genoeg in het gezicht van de ramen, om de vrouw gelegenheid te geven zich weg te maken eer ik inkwam; er was evenwel nog een ander pad, langs hetwelk men geheel onbemerkt tot aan het huis komen kon. Eens op eenen morgen, kort na mijn vorig bezoek, verkoos ik dezen weg; in meer dan één opzigt was dit pad voor mij verkieselijk; het was afgezonderd, en dus zeer geschikt tot bedaarde overpeinzingen.

Het kerkhof overgaande, en mijn oog op het gedenkwaardig grafchrift slaande, dacht ik: „Spoedig zal het stoffelijk overblijfsel van Jansje met dit stof vermengd zijn, en met hare vaders

slapen; spoedig zal die jonge mond, die nu Hozanna's zingt ter eere van Davids Zoon, zwijgen in de aarde; maar, o welk eene heerlijke verwisseling! haar geest zal dan wederkeeren tot God die hem gegeven heeft, hare ziel zal dan het Halleluja aanheffen in het Paradijs, terwijl wij den lijkzang zingen bij haar graf, en haar stof zal hier wachten, in eene zekere en blijde hoop op de opstanding der dooden."

Onbemerkt aan Jansjes woning gekomen zijnde, was het venster boven open; ik onderscheidde verschillende stemmen, en tot mijne blijdschap hoorde ik ook die van hare moeder. Daar niemand mij bemerkte had, bleef ik in stilte beneden zitten, het gesprek nog niet willende storen.

"Moeder! moeder! ik zal niet lang meer leven, mijn tijd zal kort wezen, maar ik moet, ik moet om uwentwille, u iets zeggen, eer ik sterf: O moeder! gij hebt eene ziel... gij hebt eene ziel... en wat zal daar van worden als gij sterft! ach moeder! ik ben — o ik ben zoo bezorgd voor uwe ziel..." "Ach! ik zal mijn kind verliezen... zij zal... sterven, en wat zal ik doen als gij dood zijt, lieve Jansje!" (zij snikte overluid): "Moeder! denk aan uwe ziel, hebt ge dat niet verzuimd?" Ja! ik ben eene ondeugende zondares geweest, en heb het goede niet bemind! wat kan ik doen?" "Moeder! gij moet bidden, dat God u om Christus wil vergeve! gij moet bidden." "Jansje! ik kan niet bidden, ik heb nog nooit in mijn leven gebeden, en ik ben te slecht om te bidden." "Moeder! ik heb al zoo lang verlangd om met u te spreken, doch ik zag er tegen op; gij wildet niet gaarne

hooren naar iets dat uzelve betref, en ik wist niet hoe te beginnen, en toch, moeder! moet ik nu spreken, het kon anders te laat zijn; ik wenschte dat Dominé hier was: die zou het beter doen dan ik; maar misschien zult gij nog aan mijn gezegde (hoe gebrekkig het dan ook is) denken als ik dood ben; ik ben nog maar een jong kind, en niet geschikt om over zulke dingen met iemand te spreken; maar gij zijt mijne moeder, en ik kan het denkbeeld niet dragen dat gij eeuwig zoudt verloren gaan; mijn Heer en Zaligmaker heeft mij mijne eigene zonden en bederf doen zien; Hij had mij lief en heeft zichzelf voor mij overgegeven, en stierf, en is weder opgestaan; ik wil Hem daar in eeuwigheid voor loven; ik hoop Hem in den hemel te zien; maar, lieve moeder! ik wensch u daar ook weder te ontmoeten. Och! vader en gij moeten bidden, en het vloeken en andere slechtheden nalaten; gij en vader moeder naar de kerk gaan, en hooren wat onze Dominé zegt van Jezus, en wat Hij gedaan heeft voor ondeugende zondaren; Dominé meent het zoo goed; hij leerde mij den weg, en zal ook u onderwijzen! wees niet boos op mij, moeder! ik zeg het alleen tot uw best; ik was eertijds zoo zorgeloos omtrent Goddelijke zaken als gij zijt, moeder! maar ik heb mijne dwaling gezien, ik was op den breeden weg, die tot het verderf leidt, gelijk andere kinderen van het dorp, en God zag mij in genade aan." „Ja, mijn kind! gij waart altijd een goed meisje, en hield veel van uw boek." „Nee, moeder! niet altijd: ik dacht noch aan den Bijbel noch aan iets goeds, tot dat Dominé ons des Zaturdags middags liet komen. Weet gij wel,

moeder! dat gij eerst niet wildet hebben dat ik er ging, en zeldet, dat gij zulke fijnen niet in huis wildet hebben, en dat ik beter deed om in het veld te loopen spelen, dan om mij te laten uitjouwen, omdat ik voorgaf zoo braaf te zijn? Ach, moeder! gij wist niet wat ik daar doen zoude, en wat God met mijne arme ziel voorhad; maar God zij gedankt! ik ging er, en leerde daar den weg van behoudenis, en ik wenschte dat gij die ook geleerd had."

Terwijl ik naar dit aandoenlijk gesprek luisterde, scheen het mij uit den toon der stem van de moeder toe, dat hare droefheid meer was over de erge ziekte van hare dochter, dan opregt berouw of eenig waar gevoel over hare zonden; ik hoopte evenwel het beste, en verheugde mij, zulke gewigtige en belangrijke vermaningen uit haar dochters mond te hooren; ik gevoelde dat die in deze om-digheden meer konden uitwerken, dan de beste van mij.

Ik heb dikwijls sints dien tijd gezien, dat een zorgeloos mensch zeer aangedaan was, zittende aan het sterfbed van eenen naastbestaande; ik ben getuige geweest van de erkentenis van hunne zonden, en heb hunne betuigingen gehoord, van zich te willen bekeeren, maar na een kort tijdsverloop was alles over: de vriend was begraven, de wereld met hare zorgvuldigheden, het vleesch en de zonde, kwamen met nieuwe verzoekingën, en de welsprekenheid der goddeloosheid had de overhand boven de stem der waarheid: de hond is wedergekeerd tot zijn uitbraaksel, de gewaschene zeug tot de wenteling in het slijk.

Aan de andere zijde, hoe dikwijls zijn de ziek-

bedden der ware geloovige gezegend geweest voor de ooggetuigen, van de overwinning der genade over zonde, dood en hel! dikwijls heeft een zorgeloze de eerste indrukken der Goddelijke waarheid verkregen, wanneer een stervend Christen de genadige liefde en Goddelijke ondersteuning ondervond en betuigde in het uur van beproeving; de uitdrukking van dien hemelschen troost en die godvruchtige bezorgdheid, welke de Heilige Geest aan sommigen verleent, wordt het gezegend middel tot opwekking en bekeering voor anderen.

In dezen oogenblik ging de huisdeur open, en een jonger kind, een broertje van Jansje, kwam in: de moeder vroeg van boven wie er inkwam, de jongen antwoordde, en zonder verder onderzoek bleef zij boven; ik wenkte den jongen dat hij stil zou gaan zitten, en dus bleef men boven onbewust dat ik beneden was.

„Moeder!” vervolgde Jansje, „dat is mijn broeder, en spoedig zal hij uw eenig overgebleven kind zijn; ik bid u, spoor hem toch aan om den goeden weg te kiezen; zend hem naar Dominé, die zal hem zoo vriendelijk behandelen als mij. Thomas is een wilde jongen, maar ik hoop, dat hij nog in tijds aan het behoud zijner ziel denken zal; de ondegende jongens leeren hem vloeken en vechten, en allerlei soort van kwaad. Heer! leer Gij hem den toekomenden toorn ontvlieden!”

Ik wenkte den jongen om te luisteren naar hetgene zijne zuster ten zijnen opzichte zeide, hij scheen met oplettendheid te luisteren, en tranen vloeiden langs zijne wangen. De moeder antwoordde: „Ik hoop dat hij het doen zal, en

wij allen ook." „ Moeder! dan moet gij de toevlugt tot Christus nemen, zonder dat kunt gij niet zalig worden... Gij moet berouw hebben over de zonde, en die nalaten... Zonder Gods genade kunt gij dat niet doen; maar zoekt en gij zult vinden, doe het om uws zelfs wil, doe het om mijn broertje, doe het om mijnentwil."

De moeder schreide en snikte zonder antwoord te geven; nu dacht ik het mijn tijd te zijn, om mij te vertoonen, ik klom op, en boven aan de trap zijnde zeide ik: „ Mag een vriend binnen komen?" „ Mijn hemel!" zeide de moeder, „ daar is Dominé!" „ Kom binnen, mijnheer!" zeide Jansje, „ ik ben zeer blijde dat gij juist nu komt. Och moeder, geef een stoel!"

De vrouw was verlegen; Jansje glimlachte en verwelkomde mij als naar gewoonte.

„ Ik hoop dat moeder en dochter het mij vergeven zullen, dat ik beneden gebleven ben, gedurende het gesprek dat zoo even heeft plaats gehad; ik kwam in hoop van u zamen te vinden, daar ik reeds lang gewenscht heb met u te spreken Sara, over dezelfde dingen waarvan ik het geluk heb te kunnen zeggen dat uwe dochter daar zoo bezorgd over is. Gij hebt lang deze dingen verzuimd, en ik wenschte u te waarschuwen omtrent het gevaarlijke van uwen toestand. Maar Jansje heeft alles gezegd wat ik verlangen kon, en nu moet ik u plegtig afvragen, of gij niet getroffen zijt door het geloovig gesprek van uw kraak kind: gij behoordet hare leermeesteres te zijn geweest in den weg der gerechtigheid, maar zij is nu de uwe geworden; gelukkig echter zal het voor u wezen, indien gij wijs wordt, op uw

einde leert merken, en op hetgene tot uwen vrede dient, eer het verborgen is voor uwe oogen. Zie op uw stervend kind, en denk aan het andere dat u maar alleen overblijft, en zeg mij, of dat gezigt u niet luide roept om te hooren en te vreezen." Jansjes oogen waren vol tranen, de moeder boog haar hoofd en scheen aangedaan. Nu vroeg ik: "Jansje! hoe bevindt gij u van daag?" "Mijnheer! ik heb veel gesproken, en gevoel mij zwak en vermoeid; maar mijn gemoed is zeer verligt, en vrolijk sinds ik u laatst zag; ik ben geheel gewillig om te sterven als het des Heeren tijd is; ik heb geen wensch om te leven, anders dan om mijne betrekkingen op eenen beteren weg te zien eer ik sterf. Mijnheer! te voren was ik bevreesd om hen aan te spreken; maar van daag kan ik niet zwijgen; ik moet hen zeggen wat de Heer aan mijne ziel gedaan heeft, en wat ik gevoel voor de hare."

Er was eene vastheid, ja ik mag wel zeggen eene waardigheid in hare uitspraak, die mij verbaasde; de eigenschappen van een kind schenen verwisseld in die van eenen christen; hare natuurlijke beschroomdheid was overgegaan in eene heilige vrijmoedigheid, voortspruitende uit de inwendige vertroosting welke zij genoot, gepaard met eene hartelijke zucht voor de behoudenis van hare moeder; dit veroorzaakte een' blos op haar anders bleek gelaat, welke het nog belangrijker maakte; zij zat op in haar bed, met den Bijbel open voor haar, hare rechterhand hield zij in die van hare moeder. Nu sprak zij: "Moeder! gij kunt dit Boek niet lezen, ga dus getrouw in de kerk, dan kunt gij het hooren uitleggen; het is Gods Woord

en leert ons den weg naar den Hemel; ik wensch dat gij er acht op zult leeren geven: met Gods zegen kan het uwe ziel zaligen; ik bid u, moeder! bedenkt dat; ik ga nu sterven; geef dezen Bijbel aan mijn broertje, als gij zoo goed wilt zijn; en Dominé is getuige, er is geene zaligheid voor zondaren, gelijk gij en ik zijt, buiten het bloed van Christus, Hij is magtig de ondeugendste te zaligen, Hij wil behouden al wie tot Hem komt, Hij wacht om genadig te zijn, ik wensch, — ik wensch... ik..." zij kon niet meer en kreeg eene soort van flauwte: hare moeder zeide dat het lang duren zou eer zij weder bijkwam.

Ik maakte van die gelegenheid gebruik om de moeder nog eens ernstig aan te spreken en maakte mij gereed om te vertrekken, daar Jansje toch te uitgeput was om verder met haar te spreken; heen zullende gaan zeide het kind met eene flauwe stem: „Kom spoedig weder, mijnheer! mijn tijd is zeer kort." Ik ging denzelfden eenzamen weg dien ik gekomen was; ik overdacht de uitstekende proeven van godsvrucht en geloof, van welke ik getuige was. „Zeker," dacht ik, „dit is een buitengewoon kind; wat kan de genade niet volmaken! is het mogelijk om te twijfelen, wie alleen de Beginner en Voleindiger is onzer behoudenis, of van wien alle goede gaven en volmaakte giften komen! hoe rijk en vrij is de genade van den Heer: heeft Hij niet verkozen de zwakken dezer wereld, opdat Hij de sterken beschamen zou! laat geen vleesch roemen voor Hem; maar die roemt, roeme in den Heer!"

ZESDE HOOFDSTUK.

Zeer vroeg werd ik den volgenden morgen gewekt, door de komst van eenen boodschapper, mij vriendelijk verzoekende, dat ik spoedig bij Jansje wilde komen, daar het scheen dat zij er niet lang meer wezen zou. Het was nog niet volkomen dag; de morgenster scheen zeer helder, de maan verspreidde een zacht licht over de voorwerpen die mij omringden, doch verminderde in glans naarmate de oosterkimmen lichter werden; de vogelen begonnen te zingen, en schenen gereed te zijn de zon te verwelkomen; eenige weinige arbeiders vertoonden zich en gingen naar de plaats van hun dagelijksch werk; alles rondom mij was kalm. Mijn geest was onder het voortgaan vervuld met gedachten betrekkelijk hetgeen ik zou zien gebeuren; de morgenster was niet zoo schoon in mijne oogen, als de geestelijke glans dezer jonge Christin; haar nacht was bijna geëindigd, de morgen van een beteren dag daagde.

Toen ik aan het huis kwam, vond ik niemand beneden; ik wachtte eenige minuten, en hoorde het meisje met eene zwakke stem zeggen: "Denkt gij dat hij komen zal?... ik zou hem zoo gaarne... zoo gaarne zien eer ik sterf."

Ik ging naar boven; haar vader, moeder, broertje en vrouw K. waren allen te zamen in de kamer; het gelaat van Jansje teekende eene spoedige ontbinding; schoon de dood reeds zichtbaar was in hare gelaatstrekken, was er meer dan ooit iets belangrijks in haar uitzigt; zoo als zij mij zag, kwam er nieuwe helderheid in hare oogen, en dankbare toegenegenheid lag op het stervend

aangezigt. Daar zij gesproken had, eer ik inkwam, was zij nu eenigen tijd zwijgende, maar zij trok hare oogen niet van mij af; het scheen dat zij de voorsmaak des Hemels reeds gevoelde; eindelijk zeide zij: „Het is zeer vriendelijk, mijnheer! mijn einde is nabij, ik vreesde dat ik u in deze wereld niet meer gezien zou hebben.” „Zijt gij bereid om te sterven, mijn kind?” „Geheel.” „Welke is uwe hoop?” Zij ligtte haren vinger op, wees eerst naar den Hemel, en bragt dien oogenblikkelijk op haar hart, en zeide achtervolgens, terwijl zij dit deed: „Christus dáár, en Christus hier.”

Deze woorden met de vingerwijzing er bij, drukten hare meening krachtiger uit dan ik het beschrijven kan; hierop kreeg zij de kramp in armen en beenen; op hare schreiende moeder ziende, zeide zij: „Ik ben zoo koud . . . maar dat is niets . . . het zal spoedig over zijn.” Zij sloot hare oogen eenige minuten, en die weder openende zeide zij: „Ik wensch, mijnheer! dat gij, als ik weg zal wezen, aan de andere kinderen van het dorp wilt zeggen, hoe goed de Heer voor mij arme zondares, geweest is: zeg hun dat die Hem vroeg zoeken, Hem zullen vinden; zeg hun dat onkunde de weg naar de hel en verwoesting is . . . en ik bid u zeg hun uit mijnen naam, dat Christus waarlijk de Weg, de Waarheid en het Leven is . . . Hij zal op geenerlei wijze uitwerpen die tot Hem komt . . . zeg hun, dat ik arm meisje . . .” Nu was zij geheel uitgeput; zij zonk neder en was eenigen tijd als verstijfd. Langzamerhand kwam zij weder bij, en zeide: „Waar ben ik? . . . ik dacht dat ik al dood

was Heer! behoud mij!" "Lief kind!" zeide ik, "gij zult spoedig eeuwig bij Hem zijn: Hij leidt u nu met Zijn' stok en staf, door het dal der schaduw des doods." "Dat geloof ik ook . . . ik verlang zoo om bij Hem te zijn, o! hoe groot, hoe goed, hoe genadig! Jezus! behoud mij! help mij door deze laatste beproeving . . ." Zij gaf toen de eene hand aan haren Vader, de andere aan hare moeder, en zeide: "God zegene u! God zegene u denkt aan mij als ik weg ben . . . dat kan u nog ten goede strekken, . . . aan uwe zielen . . . om Christus wil denkt aan uwe zielen, dan zal alles wèl zijn gij weet niet wat ik voor u gevoeld heb Heer! vergeef en zalig mijne lieve ouders!" Toen nam zij haars broeders hand en zeide: "Thomas! ik bid u dat gij uwe kwade wegen verlaat lees den Bijbel, ik geef u den mijnen ik heb het een kostbaar boek gevonden denkt gij wel aan ons broertje dat eenige jaren geleden stierf? hij was biddende tot aan de laatste oogenblik zijnes levens leer bidden terwijl gij nog gezond zijt, en gij zult er de kracht en troost van ondervinden wanneer gij sterft bid allereerst om een nieuw hart: zonder dat zult gij God in den Hemel nimmer zien; uw tegenwoordige weg leidt tot verderf en ondergang mogt de Heer uw hart veranderen om Hem lief te hebben en te volgen." Tot de oude vrouw zeide zij: "ik dank u vrouw K! voor al uwe vriendelijkheid, in mijne ziekte aan mij betoond; gij zijt eene christelijke vriendin voor mij geweest; ik hoop dat de Heer er u, naar den rijkdom Zijner barmhartigheid, voor beloonen zal; wij hebben menigmaal zamen

over den dood gesproken, en schoon ik de jongste ben, word ik het eerste opgeroepen maar ik ben niet bang; eertijds dacht ik dat ik niet sterven kon zonder vrees; maar nu het er toe komt, ben ik zeer gerust en gevoel ik mij gelukkig, en zoo zal het met u ook wezen; als gij op God vertrouwt: Hij is de God beide van ouden en jongen.”

„Ach, mijn kind!” zeide vrouw K, „ik wenschte dat ik zoo bereid was om te sterven als gij zijt, maar ik vrees dat ik het nimmer zijn zal: mijne zonden zijn zoo groot, zoo menigvuldig!”

„Christus bloed reinigt van alle zonden, zeide het kind.

In plaats dat Jansje zwakker werd, door de vermoeijenis van zoo veel te spreken, scheen zij nieuwe krachten te verzamelen; zij keerde zich naar mij toe, met eenen bezielenden, zeer ernstigen blik, zeggende: „Gij, mijnheer! zijt mijn beste vriend op aarde geweest; gij hebt mij den weg naar den hemel gewezen, en daar dank ik u voor; gij hebt geduld gehad met mijne onwetendheid en zwakheid; gij hebt tot mij gesproken van de liefde van Christus, en Hij heeft mij die aan mijn hart doen gevoelen; ik zal Hem zien van aangezigt tot aangezigt; Hij zal mij nooit begeven of verlaten; Hij is altijd dezelfde; Hij verandert niet. Lieve mijnheer! God zegene u.” Zij rees schielijk op, met eene ongedachte inspanning van krachten, en sloeg hare doodkleurige uitgeteerde armen om mij heen; daar ik naast haar bed zat, lag haar hoofd op mijnen schouder, en zij zeide zeer duidelijk: „God zegene en beloone u dank Hem voor mij; mijne ziel is gered Christus is alles voor mij; wij zullen elkander in den Hemel ont-

moeten zullen wij niet? O ja, o ja! dan zal alles vrede zijn! vrede" Zij zonk neder op het bed, sprak niet meer, gaf eene diepe zucht glimlachte en stierf.

In dezen aandoenlijken oogenblik flickerde de eerste straal der morgenzon in de kamer, en vervulde mijne verbeelding met het veelbeduidende zinnebeeld van Gods genade "waarmede de opgang uit de hoogte ons bezocht heeft, om te verschijnen degenen die gezeten zijn in duisternis en schaduw des doods, om onze voeten te rigten op den weg des vredes."

Het was een lichtstraal, die te gelijker tijd, de heerlijke verandering scheen aan te duiden welke hare ziel nu reeds ondervonden had, en tevens de beloofde vertroosting der hope uit te storten in de harten dergenen, die getuigen van haar afsterven geweest waren. Ik bleef eenigen tijd stilzwijgend staren op het lijk, en kon mijzelven nauwelijks overtuigen dat Jansje er niet meer was. Naar huis gaande kon ik mijne aandoeningen niet bedwingen; ook wilde ik dit niet; Jezus weende bij het graf van Zijnen vriend Lazarus; zulk een voorbeeld heiligt onze tranen welke de liefde ons doet storten, en leert ons tevens, over onze betrekkingen welke ontslapen zijn, niet te treuren als degenen die geene hope hebben. Ik overpeinsde het voorgevallene, en dacht nu aan den overgang van eene ziel uit deze wereld naar de plaats der afgescheidene geesten. Vlugger dan de pijl uit den boog heeft de ziel dezès kinds zich gehaast, in gehoorzaamheid aan de oproeping van God, om in Zijne onmiddellijke tegenwoordigheid te verschijnen. Welk eene plegtige waarheid is

dit in het algemeen! maar, gewasschen in het bloed des Lams, was zij welkom bij den troon van God, en heeft niets te vreezen; zonde, dood en hel zijn allen overwonnen door Hem, die haar meer dan overwinnares gemaakt heeft; Hij zal haar zelf den Vader voorstellen als een gekocht schaap van Zijne kudde, als eene door Gods Geest verzegelde tot den dag der verlossing.

Welk eene verandering voor haar! uit die arme bouwvallige kamer, in het Paradijs; van een bed van stroo, in Abrahams schoot; van armoede, ziekte en pijn, in eeuwigen rijkdom, in gezondheid en vreugde; uit den staat van eenen zwakken, vermoeiden pelgrim in dit tranendal, in die van den gelukkigen reiziger, veilig te huis gekomen in die ruste, welke overblijft voor het volk Gods.

Vier dagen daarna werd Jansje begraven. Er waren weinige omstanders; maar tot mijne blijdschap zag ik sommige kinderen, welke met haar mijn wekelijksch onderrigt genoten hadden: ik wenschte dat dit nog nuttig mogt zijn voor de jonge harten. Ik stond aan het hoofd van het graf; gedurende de lijkdienst verbond ik hetgeen te voren op het kerkhof gebeurd was, met het tegenwoordige: op deze plaats leerde Jansje het eerst de waarde van het Evangelie hetwelk hare ziel zaligde; dicht bij hare begraafplaats was het grafschrift, dat het eerste middel was tot hare overtuiging, en scheen nu daar te zijn als eene getuigenis van de waarheid, welke deszelfs inhoud aan elken lezer leerde; de avond was kalm, niets stoorde de plegtigheid.

„Vrede” was het laatste woord dat Jansje gezegd had, en vrede scheen het opschrift te zijn, op het

graf waar zij ligt; en o mogt die vrede welke alle verstand te boven gaat ook de mijne zijn, wanneer ik haar ten laatsten dage weder ontmoeten zal!

Gehechtheid aan de plaats waar zij lag deed mij aan het hoofd van haar graf een taxis-boompje planten, tot een altijd groenend gedenkteeken aan haar, wier aandenken mij zoo dierbaar was; die jonge plant scheen eenigen tijd gezond, doch verwelkte spoedig gelijk het kind; het boompje stierf niet lang daarna, en was dus een kortstondig gedenkteeken, maar een duurzamer is in mijn eigen hart.

Misschien zal de een of ander, in wiens hand deze bladen komen, er door geleid worden, om hunne jeugdige geestelijke planten met ijver en hoop op eenen goeden uitslag, aan te kweken; mogten die teedere spruiten hunne zorg beloonen, en vroeg goede vruchten voortbrengen! —

Sommigen die misschien den aard van zeer vroege Godvrucht miskend hebben, mogen hierdoor leeren, dat Gods magt niet verbonden is aan jaren noch omstandigheden.

Tot een aandenken aan de jonge hutbewoonster, is het volgend grafschrift op eenen steen gegraveerd:

„ Gij die vermaak vindt om Gods magt na te sporen, en elk toonbeeld der genade op te merken, treedt zachtelijk over dit graf, en onderzoekt het kort en eenvoudig verhaal dezer arme. Een kind rust onder dezen grafzerk, een kind, dat aandenken waardig is, en door God bemind werd; verheugt u, ja stort een' gevoeligen traan: Jansje, de hutbewoonster, ligt hier.”
